Lietas Nr. C15251916
Lietas arhīva Nr. C-0942-17/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā, 2017.gada 19.janvārī

Jelgavas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese L.Ašmane
izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja/pers. A/ iesniegusi tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ uzturlīdzekļus aizbilstamās /pers. D/ aprūpei, par labu bērna faktiskajai aprūpētājai – aizbildnei /pers. A/ 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas ik mēnesi, sākot no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz laikam, kad bērns sasniegs pilngadību. Noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Savu prasību prasītāja motivē ar to, ka /pers. D/ tēvs ir /pers. B/. Ar Jelgavas pilsētas bāriņtiesas 2013.gada 19.jūlija lēmumu Nr. 1-6/213 /pers. D/ nodibināta aizbildnība, /pers. A/ iecelta par bērna aizbildni. Bērna tēvs jau ilgstoši nekādu materiālo palīdzību sava bērna uzturam nesniedz. Atbilstoši Civillikuma 252.pantā un 254.pantā noteiktajam, aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus un aizbildnim savs aizbilstamais visādi jāatbalsta un jāaizstāv.

Prasītāja savu prasību pamato ar Civillikuma 177.pantu, 179.panta pirmo daļu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[19] panta otro daļu celtā prasība atzīstama par maza apmēra prasību.

2016.gada 26.oktobrī atbildētājam /pers. B/ uz deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas lapa 17) nosūtīts prasības pieteikums, paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 15 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas lapa 19). Sūtījums atgriezts tiesā ar norādi, ka atbildētājs nav sastopams, atstāts aicinājums, beidzies glabāšanas laiks (lietas lapas 22-30).

Atbildētājs nav iesniedzis tiesā rakstveida paskaidrojumus par celto prasību. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250 [21].panta otrajai daļai paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Neviena no pusēm nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē. Līdz ar to lieta tiek izskatīta rakstveida procesā un pusēm savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lieta lapa 21).

Motīvu daļa

Novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu nebeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar 2013.gada 15.janvāra LR MK noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punktu, katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas; katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

No lietā esošās /pers. D/ dzimšanas apliecības kopijas (lietas lapa 8) redzams, ka viņas vecāki ir /pers. B/ un /pers. G/.

Ar Jelgavas pilsētas bāriņtiesas 2013.gada 19.jūlija lēmumu (lietas lapas 9-12) nolemts nodibināt aizbildnību /pers. D/, iecelt /pers. A/ par /pers. D/ aizbildni.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem to kopumā un dzīvesvietas deklarēšanas izziņu (lietas lapa 13) pierādīts, ka /pers. D/ dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas aprūpē. Pretēji pierādījumi tiesā nav iesniegti.

Tiesas ieskatā, neatkarīgi no tā, kā aprūpē ir bērns, vecākiem saglabājas pienākums samērā ar savu mantas stāvokli uzturēt bērnu līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Tiesības prasīt uzturlīdzekļu piedziņu šajā gadījumā ir prasītājai, kura faktiski audzina un aprūpē nepilngadīgo /pers. D/.

No lietā esošās Jelgavas sociālo lietu pārvaldes izziņas (lietas lapa 14) redzams, ka /pers. A/ ģimenei bija noteikts trūcīgas ģimenes statuss no 2016.gada 1.augusta līdz 2016.gada 31.oktobrim.

Lietā netika iegūti pierādījumi par atbildētāja ienākumiem uz prasības izskatīšanas dienu, viņam piederošajiem nekustamajiem īpašumiem vai kustamo mantu. Lietā netika iegūti arī pierādījumi, ka atbildētājam būtu citi apgādājamie.

Novērtējot minētos apstākļus, ņemot vērā to, ka atbildētājs ir darbspējīgā vecumā, atzīstot, ka vecāku pienākums ir piedalīties bērna uzturēšanā, ņemot vērā bērna vecumu un augstāk minētos likumdošanas nosacījumus, tiesa atzīst, ka no atbildētāja bērna uzturēšanai piedzenami uzturlīdzekļi prasības pieteikumā minētajā apmērā. Bez tam tiesa atzīst, ka vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts un, neatkarīgi no atbildētāja ienākumiem, viņam ir pienākums nodrošināt bērnam uzturlīdzekļus vismaz likumdošanā noteiktajā minimālajā apmērā.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesa nevērtē uzturlīdzekļu apmēra pamatotību.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi no atbildētāja par labu prasītājai /pers. D/ uzturam piedzenami no prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienas līdz bērna pilngadībai.

Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties ir izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam vai vecākam.

Tiesa atzīst, ka prasītājas /pers. A/ lūgums par sprieduma nekavējošu izpildi par uzturlīdzekļu piedziņu ir apmierināms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu. Ņemot vērā minēto un vadoties no Civilprocesa likuma 34.panta un 35.panta pirmās daļas 3.punkta, no /pers. B/ par labu valstij piedzenama valsts nodeva 205,20 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,28 *euro* apmērā.

Tāpat saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu un saskaņā ar Civilprocesa likuma 44^{1}.pantu no atbildētāja valsts labā piedzenami izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību prasītājai, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota. Ņemot vērā minēto no /pers. B/ par labu valstij piedzenami izdevumi par valsts nodrošināto juridisko palīdzību prasītājai 75 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}panta pirmo daļu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par mantas atdošanu natūrā, par personu un mantas izlikšanu no telpām un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties. Tiesa atzīst, ka minētā likuma norma attiecas arī uz izskatāmo prasību un līdz ar to atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz augstāk minēto, LR Civillikuma 3.pantu, 177.pantu, 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra MK Noteikumiem Nr.37, Civilprocesa likuma 8.p., 10.p., 12.p., 34.p., 35.p., 42.p., 43.p., $44.^{1}$ p., 93.p., 97.p., 190.p., 193.p., 204.1.p., 205.p., $250.^{18}$ – $250.^{27}$ p.p., tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus **/pers. D/,** personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2016.gada 20.oktobra līdz bērna pilngadībai, ko iemaksāt prasītājas kontā: VAS Latvijas pasts, konts LV23LPNS000300361936.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/**,** par labu valstij valsts nodevu **EUR 205,20** (divi simti piecus *euro* 20 centus), ko iemaksāt Valsts kasē, konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **EUR 6,28** (sešus *euro* 28 centus), ko iemaksāt Tiesu administrācija, reģistrācijas numurs: 90001672316, Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/**,** par labu valstij izdevumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību 75 *euro* (septiņdesmit piecu *euro*) apmērā, ko iemaksāt: saņēmējs Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV68TREL1060001239300, BIC kods TRELLV22

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt /pers. B/termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas - 2017.gada 19.janvāra – Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese L. Ašmane